

Modele Liniowe

Raport nr 5

Michał Kubica

29 stycznia 2019

1 Zadanie 1

Dany jest model:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \epsilon$$

oraz estymatory: $b_0 = 1, b_1 = 4, b_2 = 3, s = 3$

1.1 a)

$$\text{pred}(Y|X_1 = 2, X_2 = 6) = 1 + 4 \cdot 2 + 3 \cdot 6 = 27$$

1.2 b)

Wiemy, że

$$s^2(\hat{\mu}_h) = s^2 X_h' (X' X)^{-1} X_h = 2^2 = 4$$

Zatem,

$$s^2(\text{pred}) = s^2(1 + X_h' (X' X)^{-1} X_h) = s^2 + s^2(X_h' (X' X)^{-1} X_h) = 3^2 + 4 = 13$$

1.3 c)

Liczba obserwacji: $n = 20$ oraz $s(b_1) = 1$

95% przedział ufności na poziomie istotności $\alpha = 0.05$:

$$b_1 \pm t_{n-1}^{-1} \left(1 - \frac{0.05}{2} \right) s(b_1)$$

co daje:

$$4 \pm 2.093024$$

2 Zadanie 2

	Typ I	Typ II
X_1	300	30
X_2	40	25
X_3	20	?

Wiemy, że $SST = 760$ i liczba obserwacji $n = 24$

2.1 a)

Suma kwadratów typu II dla zmiennej X_3 to różnica sumy kwadratów w modelu pełnym i bez X_3 :

$$SS(X_1, X_2) - SS(X_1, X_2, X_3) = SS(X_3|X_1, X_2)$$

Zauważmy, że prawa strona równości odpowiada różnicy sumy kwadratów dla modelu z X_3 i bez X_3 , zatem jest to suma kwadratów typu I dla zmiennej X_3 . Stąd "?" w tabeli jest równy 30.

2.2 b)

Testujemy hipotezę:

$$H_0 : \beta_0 \neq 0, \beta_1 = 0, \beta_2 \neq 0, \beta_3 \neq 0$$

$$H_A : \beta_0 \neq 0 \vee \beta_1 \neq 0 \vee \beta_2 \neq 0 \vee \beta_3 \neq 0$$

Wiemy, że

$$SSM(X_1, X_2, X_3) = SSM(X_1) + SSM(X_2|X_1) + SSM(X_3|X_1, X_2) = 300 + 40 + 20 = 360$$

Zatem

$$SSE = SSE(X_1, X_2, X_3) = SST(X_1, X_2, X_3) - SSM(X_1, X_2, X_3) = 760 - 360 = 400$$

$$F = \frac{MSM}{MSE} = \frac{\frac{SSM(X_1|X_2, X_3)}{4-3}}{\frac{SSE}{24-4}} = \frac{\frac{30}{1}}{\frac{400}{20}} = 1,5$$

Przy prawdziwości hipotezy zerowej $F \sim F(1, 20)$. Przy poziomie istotności $\alpha = 0.05$ wartość krytyczna wynosi 4.351244. Zatem nie odrzucamy hipotezy zerowej.

2.3 c)

Testujemy hipotezę:

$$H_0 : \beta_2 = \beta_3 = 0$$

$$H_A : \beta_2 \neq 0 \vee \beta_3 \neq 0$$

$$F = \frac{MSM}{MSE} = \frac{\frac{SSM(X_2, X_3 | X_1)}{4-2}}{\frac{SSE}{24-4}} = \frac{\frac{SSM(X_1, X_2, X_3) - SSM(X_1)}{4-2}}{\frac{SSE}{24-4}} = \frac{\frac{360-300}{4-2}}{\frac{400}{24-4}} = \frac{3}{4}$$

Przy prawdziwości hipotezy zerowej $F \sim F(2, 20)$. Przy poziomie istotności $\alpha = 0.05$ wartość krytyczna wynosi 3.492828. Zatem nie odrzucamy hipotezy zerowej.

2.4 d)

Testujemy hipotezę:

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = 0$$

$$H_A : \beta_1 \neq 0 \vee \beta_2 \neq 0 \vee \beta_3 \neq 0$$

$$F = \frac{MSM}{MSE} = \frac{\frac{SSM(X_1, X_2, X_3)}{4-3}}{\frac{SSE}{24-4}} = \frac{\frac{360}{3}}{\frac{400}{20}} = 6$$

Przy prawdziwości hipotezy zerowej $F \sim F(3, 20)$. Przy poziomie istotności $\alpha = 0.05$ wartość krytyczna wynosi 3.098391. Zatem odrzucamy hipotezę zerową.

2.5 e)

Dla modelu:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \epsilon$$

Przetestowano hipotezę:

$$H_0 : \beta_1 = 0$$

$$H_A : \beta_1 \neq 0$$

$$F = \frac{MSM}{MSE} = \frac{\frac{SSM}{df M}}{\frac{SSE}{df E}} = \frac{\frac{SSM(X_1)}{df M}}{\frac{SST - SSM}{df E}} = \frac{\frac{300}{1}}{\frac{460}{22}} = 14.34783$$

Przy prawdziwości hipotezy zerowej $F \sim F(1, 22)$. Przy poziomie istotności $\alpha = 0.05$ wartość krytyczna wynosi 4.30095. Zatem odrzucamy hipotezę zerową.

2.6 f)

$$R^2 = \frac{SSM}{SST} = \frac{300}{760} \approx 40\%$$

3 Zadanie 3

3.1 a)

Wygenerowano macierz $X_{100 \times 2}$ taką, że wiersze są wektorami losowymi z rozkładu $N(0, \Sigma/100)$, gdzie

$$\Sigma = \begin{bmatrix} 1 & 0.9 \\ 0.9 & 1 \end{bmatrix}$$

Następnie wygenerowano $Y = \beta_1 X_1 + \epsilon$, gdzie $\beta_1 = 3$ i X_1 jest pierwszą kolumną X . $\epsilon \sim N(0, 1)$

3.2 b)

Dla dwóch modeli:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \epsilon \quad (1)$$

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \epsilon \quad (2)$$

, gdzie X_1 i X_2 to odpowiednio, pierwsza i druga kolumna macierzy X .

Dla obu modeli Wyznaczono 95% przedział ufności dla β_1 i przetestowano hipotezę zerową o zerowaniu się β_1 . Porównano wyniki z poniższej tabeli.

Model	przedział ufności	p-wartość
1	(2.084178984, 6.4838348)	0.0002
2	(-0.913786253, 9.0837873)	0.1081

W pierwszym modelu odrzucono hipotezę zerową o zerowaniu się β_1 . W drugim modelu nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej. Takie wyniki są spowodowane tym, że wektory X_1 i X_2 są bardzo mocno skorelowane, więc w drugim modelu Y może być objaśniony zarówno przez X_1 jak i X_2 .

3.3 c)

Estymator wariancji β_1 wyliczono ze wzoru:

$$s(\beta_1) = \sqrt{\frac{e'e}{n-p} (X'X)^{-1}}$$

, gdzie

$$e = Y - \hat{Y}$$

$X = (1, X_1)$ - dla pierwszego modelu

$X = (1, X_1, X_2)$ - dla drugiego modelu

Następnie wiedząc, że przy prawdziwości hipotezy alternatywnej o niezerowaniu

się współczynnika β_1 statystyka testowa F ma rozkład F-Snedecora z parametrem niecentralności $\delta = (\frac{\beta_1}{s(\beta_1)})^2$ obliczono moc identyfikacji X_1 jako

$$moc = 1 - (F^{-1}(F_{kryt}(0.95, p-1, n-p), p-1, n-p))$$

Wyniki przedstawiiono w poniższej tabeli

Model	odchylenie standardowe β_1	moc testu
1	1.010875	83.61%
2	2.199348	20.69%

3.4 d)

Wygenerowano 1000 kopii wektora błędów ϵ oraz odpowiadające im wektory zmiennej objaśnianej Y. Następnie 1000 razy wyestymowano estymator β_1 . Obliczono odchylenie standardowe β_1 oraz zliczono procentowo ile razy nie został popełniony błąd I rodzaju. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Model	odchylenie standardowe β_1	moc testu
1	0.9659516	86.86%
2	2.281101	24.4%

4 Zadanie 4

4.1 a)

Wyniki zadania przedstawiono w tabeli.

ilość zmiennych	SSE	MSE	AIC	p-wartość1	p-wartość2	fałszywe odkrycia
2	27386.02	33.6892	6155.91	0	0	0
5	978.7171	3.884364	2830.364	0	0	0
10	967.7282	14.87326	2829.073	0	0	0
50	915.9179	66.6836	2854.048	0	0	5
100	847.1921	135.4094	2876.049	0	0	11
500	442.3119	540.2895	3026.137	0	0	39
950	40.07491	942.5266	1524.872	0	0	56

Tylko na podstawie kryterium AIC wybrano model z 950 zmiennymi objaśniającymi.

4.2 b)

Wyniki zadania przedstawiono w tabeli.

ilość zmiennych	SSE	MSE	AIC	p-wartość1	p-wartość2	fałszywe odkrycia
2	28711.03	173.8838	6203.158	0	0	0
5	1017.685	3.623658	2869.407	0	0	0
10	944.5689	5.289108	2804.85	0	0	0
50	1043.206	54.02967	2984.176	0	0	2
100	933.7523	92.12432	2973.333	0	0	5
500	463.4319	478.5233	3072.781	0	0	23
950	48.07952	929.0837	1706.978	0	0	22

Tylko na podstawie kryterium AIC wybrano model z 950 zmiennymi objaśniającymi.

5 Zadanie 5

Dopasowany model regresji:

$$Y_{satisfaction} = 1.053245 - 0.005861X_{age} + 0.001928X_{severity} + 0.030148X_{anxiety}$$

Przetestowano hipotezę:

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = 0$$

$$H_A : \beta_1 \neq 0 \vee \beta_2 \neq 0 \vee \beta_3 \neq 0$$

R^2	statystyka F	$df_{licznika}$	$df_{mianownika}$	p-wartość
0.5088	16.54	3	42	$3.043 \cdot 10^{-7}$

Ze względu na bardzo małą p-wartość odrzucamy hipotezę zerową. Jednak mała wartość współczynnika determinacji wskazuje na słabe dopasowanie modelu do danych.

6 Zadanie 6

Model:

$$Y_{satisfaction} = \beta_0 + \beta_1 X$$

Kolejno dla zmiennych objaśniających (age, severity, anxiety) przetestowano hipotezę:

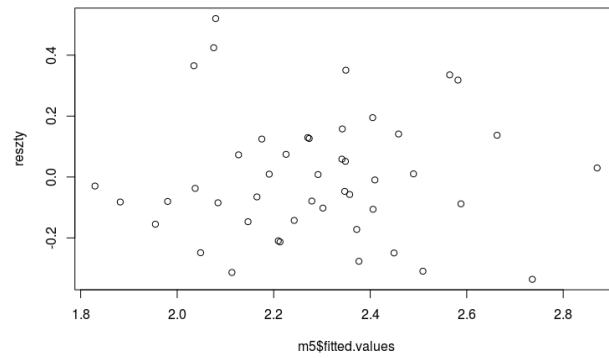
$$H_0 : \beta_1 = 0$$

$$H_A : \beta_1 \neq 0$$

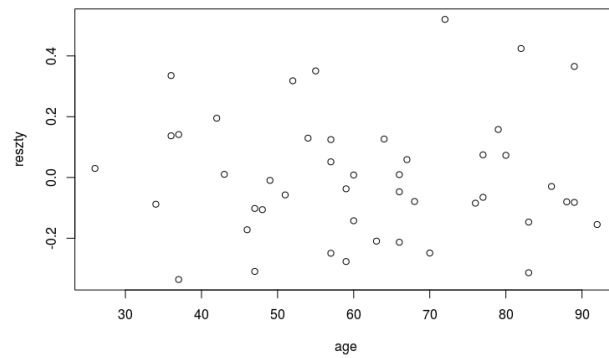
X	R^2	statystyka	df	p-wartość	przedział ufności dla β_1
Age	0.4002	-5.593	44	$1.33 \cdot 10^{-6}$	$(-0.01522837, -0.007160361)$
Severity	0.3092	4.598	44	$3.59 \cdot 10^{-5}$	$(0.01073994, 0.02750293)$
Anxiety	0.4496	0.4496	44	$3.429 \cdot 10^{-7}$	$(0.03088933, 0.06217329)$

W każdym przypadku odrzucamy hipotezę zerową. Możemy patrzeć na p-wartość albo na to, że 0 nie należy do wyznaczonego przedziału ufności.

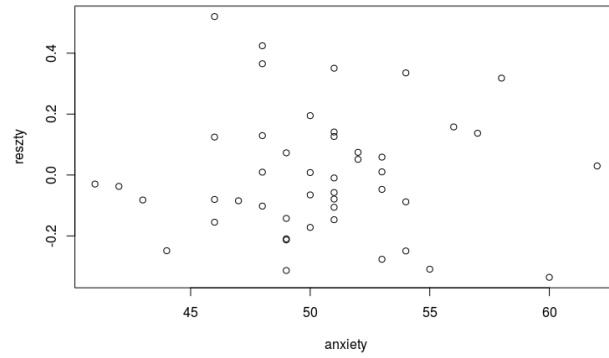
7 Zadanie 7

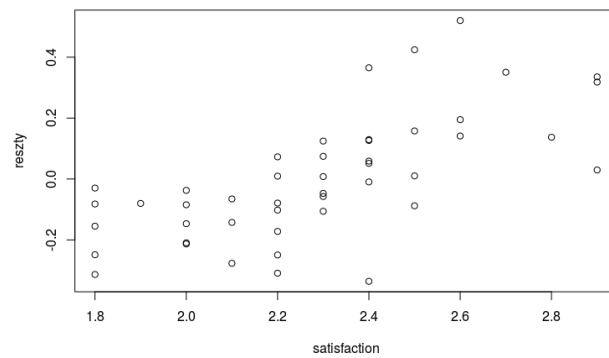
Rysunek 1

Rysunek 2

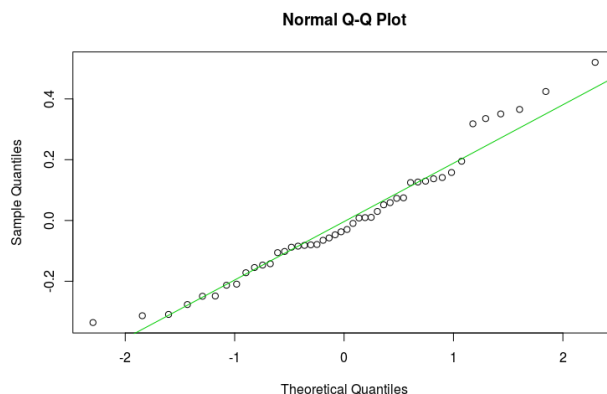
Rysunek 3

Rysunek 4

Na wykresach widać sześć obserwacji, które mogą okazać się obserwacjami odstającymi, ze względu na to, że dane na osi X nie są posortowane względem występowania, obserwacje pojawiają się w różnych miejscach. Chmura punktów jest rozrzucona losowo, nie widać żadnej zależności pomiędzy zmiennymi na resztami.

8 Zadanie 8

Rysunek 5: Wykres kwantyl-kwantyl

P-wartość dla testu Shapiro-Wilka wynosi 0.1481. Zatem na poziomie istotności $\alpha = 0.05$ nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej o pochodzeniu reszt z rozkładu normalnego. Podobne wnioski wyciągnięto na podstawie wykresu kwantyl-kwantyl. Widać na nim, że rozkład reszt jest prawoskośny i ma cięższy prawy ogon, jednak zdecydowana większość punktów leży blisko prostej. Co świadczy o tym, że rozkład reszt jest zbliżony do $N(0, 1)$.

9 Zadanie 9

9.1 a)

Utworzono w R dwa modele liniowe:

- i) $GPA \sim HSM + HSS + HSE$ - model zredukowany(R)
- ii) $GPA \sim SATM + SATV + HSM + HSS + HSE$ - model pełny(F)

Następnie licząc odpowiednie sumy kwadratów i stopnie swobody w modelu pełnym i zredukowanym obliczono wartość statystyki F przy testowaniu hipotezy zerowej o zerowaniu się współczynników przy zmiennych objaśniających SATM i SATV.

$$F = \frac{\frac{SSE(R) - SSE(F)}{df(R) - df(F)}}{MSE(F)} = 0.9503276$$

9.2 b)

```

Analysis of Variance Table

Model 1: GPA ~ HSM + HSS + HSE
Model 2: GPA ~ SATM + SATV + HSM + HSS + HSE
  Res.Df    RSS Df Sum of Sq    F Pr(>F)
1      220 107.75
2      218 106.82   2    0.93131 0.9503 0.3882

```

Rysunek 6: Analiza wariancji dla modelu pełnego i zredukowanego

Z powyższej analizy wariancji dla obu modeli odczytujemy, że wartość statystyki F jest taka sama jak w otrzymana podpunkcie a). A p-wartość wynosi 0.3882, zatem nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej o zerowaniu się współczynników przy zmiennych objaśniających SATM i SATV.

10 Zadanie 10

	Typ I	Typ II
SATM	8.583	0.928
SATV	0.001	0.233
HSM	17.726	6.772
HSE	1.891	0.957
HSS	0.442	0.441

10.1 a)

Utworzono w R dwa modele liniowe:

- i) $GPA \sim SATM + SATV + HSM$ - model 1
- ii) $GPA \sim SATM + SATV$ - model 2

A następnie obliczono sumy kwadratów w odpowiednich modelach ze wzorów:

$$SSM_1 = \sum (\hat{Y}_{i,1} - \bar{Y})^2$$

$$SSM_2 = \sum (\hat{Y}_{i,2} - \bar{Y})^2$$

$$SS(HSM|SATM, SATV) = SSM_1 - SSM_2 = \dots = 17.72647$$

Otrzymana wartość jest równa wartości w tabeli (typ I) dla zmiennej HSM.

10.2 b)

Dla zmiennej HSS odpowiadające jej sumy kwadratów odpowiednich typów to:

- 1) dla typu I - $SS(HSS|SATM, SATV, HSM, HSE)$ - model przed dodaniem HSS i po dodaniu HSS
- 2) dla typu II - $SS(HSS|SATM, SATV, HSM, HSE)$ - model pełny i model bez HSS

Zatem wartości tych sum będą takie same.

11 Zadanie 11

Utworzono nową zmienną SAT, która jest zdefiniowana jako suma SATV i SATM. Utworzono w R model regresji $GPA \sim SATM + SATV + SAT$, a następnie wywołano funkcję *summary*.

```
Call:
lm(formula = GPA ~ SATM + SATV + SAT)

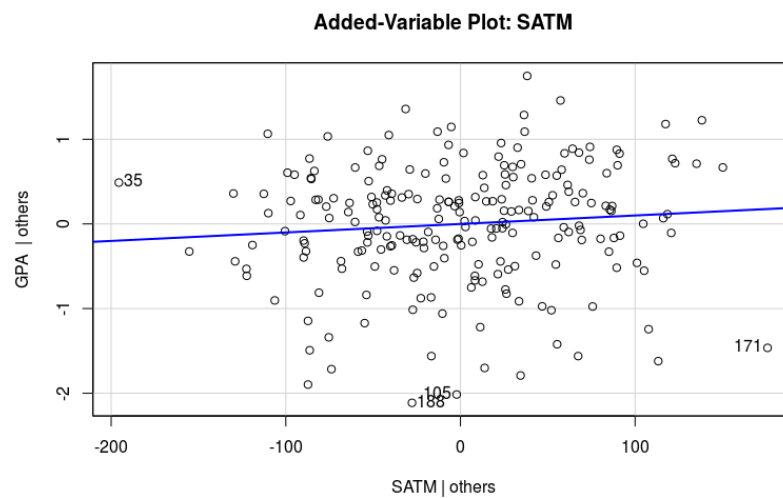
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-2.59483 -0.37920  0.08263  0.55730  1.39931

Coefficients: (1 not defined because of singularities)
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  1.289e+00  3.760e-01   3.427  0.000728 ***
SATM         2.283e-03  6.629e-04   3.444  0.000687 ***
SATV        -2.456e-05  6.185e-04  -0.040  0.968357
SAT                  NA           NA      NA      NA
```

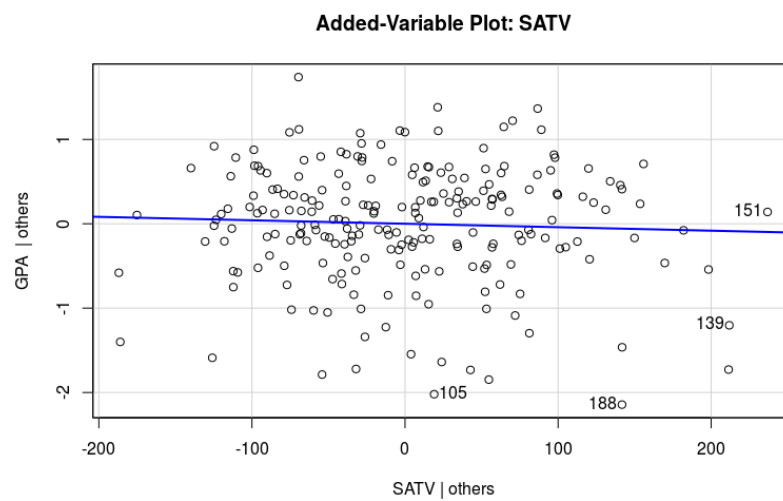
Rysunek 7

Jak widać R sam zauważył, że macierz (XX') jest osobliwa, ponieważ SAT jest kombinacją liniową SATM i SATV. Z tego powodu nie wyestymował współczynnika przy zmiennej SAT (NA - Not Assigned).

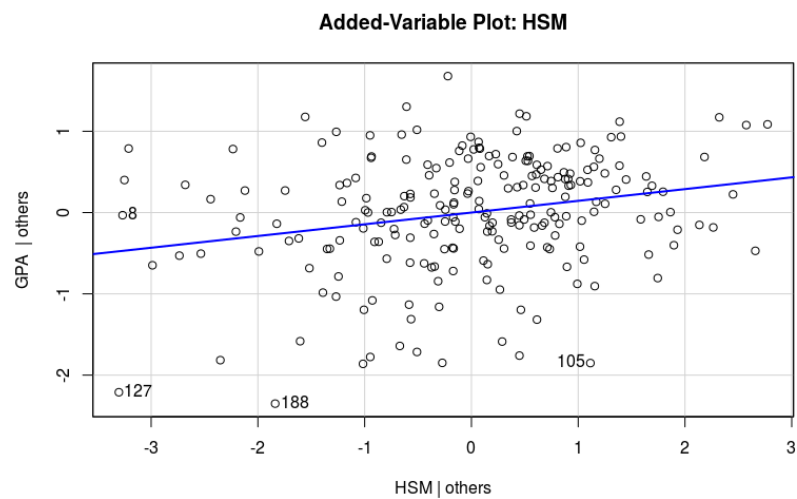
12 Zadanie 12

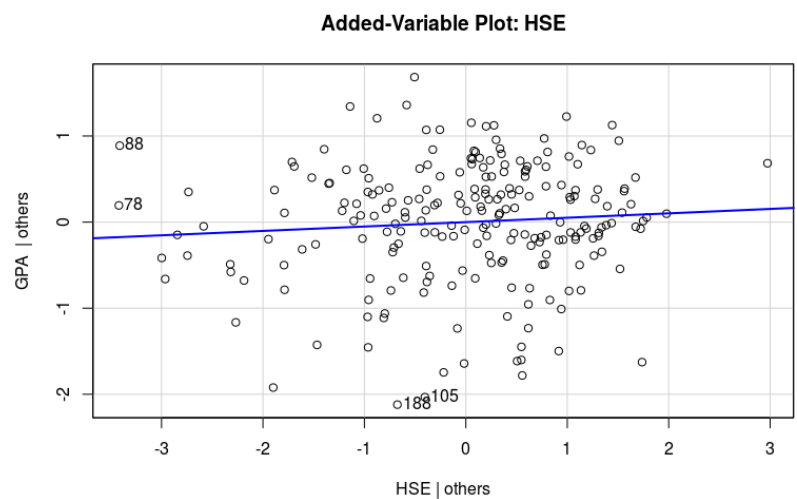
Rysunek 8: Wykres częściowej regresji dla SATM

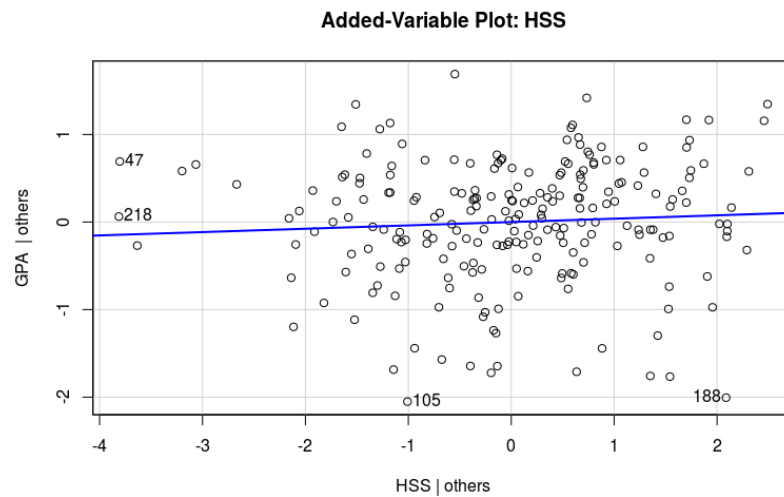
Rysunek 9: Wykres częściowej regresji dla SATV

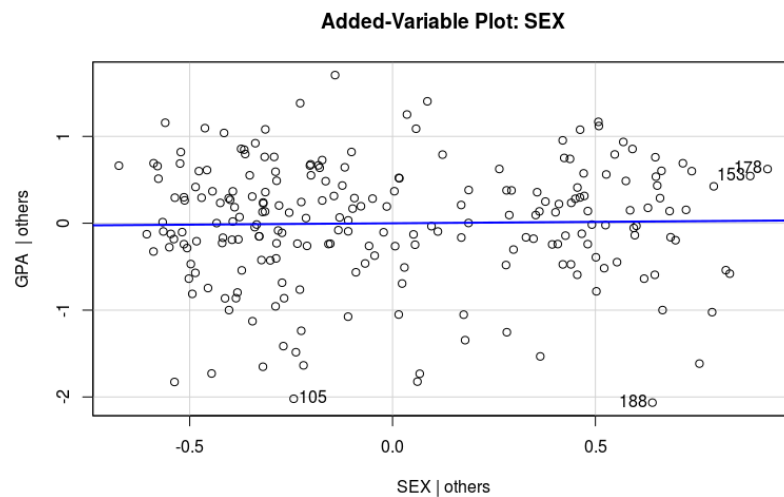
Rysunek 10: Wykres częściowej regresji dla HSM

Rysunek 11: Wykres częściowej regresji dla HSE

Rysunek 12: Wykres częściowej regresji dla HSS

Rysunek 13: Wykres częściowej regresji dla SEX

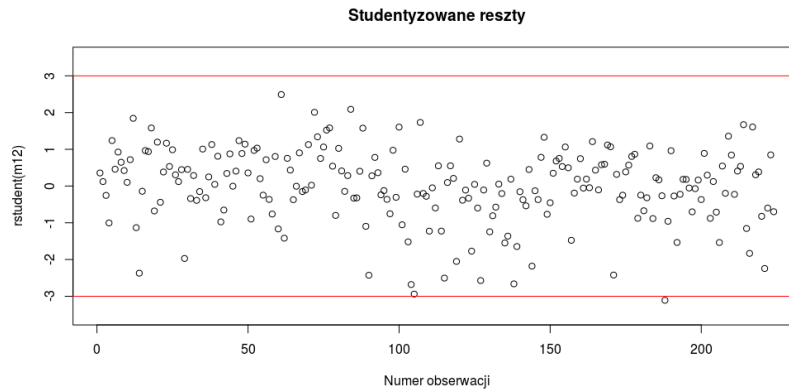
Wykresy częściowej regresji służą do badania obserwacji odstających i wpływowych. Na wykresach są zaznaczone numery obserwacji, które możemy uznać za wpływowe lub odstające. Są to bardzo przydatne typy wykresów pozwalające badać naturę pomiędzy zmienną objaśniającą a objaśnianą.

13 Zadanie 13

Obliczanie studentyzowanych reszt dla każdej obserwacji służy do identyfikowania obserwacji odstających, tak zwanych "outlierów". Studentyzowana reszta jest obliczana poniższym wzorem:

$$r_i = \frac{e_i}{\sqrt{MSE(1 - h_{ii})}}$$

Obserwacje uznaje się za odstającą jeżeli wartość bezwzględna r_i przekracza 3. W rozpatrywanym modelu zaobserwowano jedną obserwację odstającą (nr 188), którą również widać na poniższym wykresie.

Rysunek 14: Wykres studentyzowanych reszt

14 Zadanie 14

DFFITs jest narzędziem służącym do oceny czy dana obserwacja jest wpływowa. Inaczej, jest to miara wpływu danej obserwacji na model regresji. W praktyce usuwa się itą obserwację i porównuje się model pierwotny oraz model bez itej obserwacji. Odległość (miara) dana jest wzorem:

$$DFFITs_i = \frac{\hat{y}_i - \hat{y}_{(i)}}{\sqrt{MSE_{(i)}h_{ii}}}$$

Dla małej liczby obserwacji przyjmuje się, że obserwacja jest wpływowa, jeżeli jej wartość bezwzględna z odległości DFFITS jest większa od 1. Dla dużej ilości obserwacji oblicza się wartość krytyczną powyżej, której obserwację uznaje się za wpływową. Jest wiele kryteriów według których wylicza się wartość krytyczną. W tym raporcie podają dwa z nich:

$$DFFITs_{kryt_1} = 2\sqrt{\frac{n}{p}}$$

$$DFFITs_{kryt_2} = 2\sqrt{\frac{p+1}{n-p-1}}$$

Dla rozważanego modelu:

$$DFFITs_{kryt_1} = 0.3535534$$

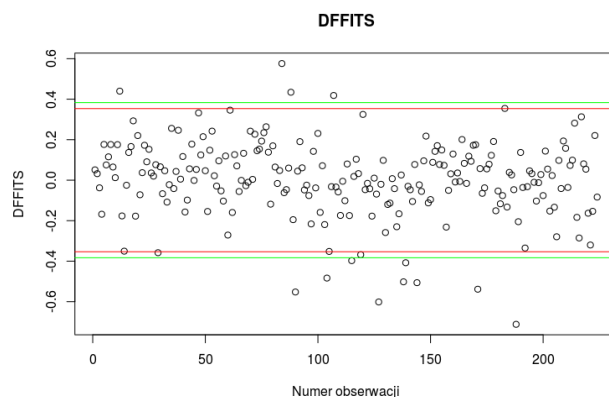
$$DFFITs_{kryt_2} = 0.3849002$$

Numer obserwacji	$DFFITs_{kryt_1}$
12	0.4396709
29	-0.3582333
84	0.5759329
88	0.4341960
90	-0.5522947
104	-0.4835059
107	0.4183248
115	-0.3974564
119	-0.3681960
127	-0.6014848
138	-0.5020548
139	-0.4077397

Tabela 1: Obserwacje zakwalifikowane jako wpływowe wg pierwszego kryterium

Numer obserwacji	$DFFITs_{kryt_2}$
12	0.4396709
29	-0.3582333
84	0.5759329
88	0.4341960
90	-0.5522947
104	-0.4835059
107	0.4183248
115	-0.3974564
119	-0.3681960
127	-0.6014848
138	-0.5020548
139	-0.4077397
144	-0.5062870
171	-0.5384145
183	0.3542393
188	-0.7119046

Tabela 2: Obserwacje zakwalifikowane jako wpływowe wg drugiego kryterium

Rysunek 15: Wykres DFFITS i wartości krytycznych (zielona i czerwona prosta)

Z tabel i wykresu możemy zidentyfikować obserwacje wpływowe.

15 Zadanie 15

Tolerancja jest to narzędzie diagnostyczne do sprawdzania, czy zmienne objaśniające da się przedstawić w przybliżeniu jako kombinację liniową innych zmiennych objaśniających. W ten sposób możemy decydować czy zmienną należy w modelu zostawić czy przyrzeć jej się i ewentualnie pozbyć z modelu. Tolerancja jest definiowana jako

$$tol = \frac{1}{VIF}$$

, gdzie VIF oznacza Variance Inflation Factor.

SATM	SATV	HSM	HSE	HSS	SEX
0.5745498	0.7310535	0.5188628	0.5429546	0.5088203	0.7742519

Tabela 3: Tolerancja rozważanego modelu

Przyjmuje się, że wartość tolerancji poniżej 0.1 oznacza, że zmiennej należy się przyrzeć pod kątem liniowej zależności od innych zmiennych.

16 Zadanie 16

Wywołując w R funkcję *step* (dwustronnie) wybrano modele o najmniejszej wartości BIC lub AIC. W przypadku kryterium AIC był to model $GPA \sim HSM + HSE$. W przypadku kryterium BIC - $GPA \sim HSM$.

Step: AIC=-157.08
 GPA ~ HSM + HSE

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
<none>			108.16	-157.08
+ SATM	1	0.7270	107.43	-156.59
- HSE	1	1.4936	109.65	-156.01
+ HSS	1	0.4088	107.75	-155.93
+ SEX	1	0.0419	108.12	-155.17
+ SATV	1	0.0001	108.16	-155.08
- HSM	1	15.9894	124.15	-128.20

Call:
 lm(formula = GPA ~ HSM + HSE)

Coefficients:
 (Intercept) HSM HSE
 0.62423 0.18265 0.06067

Rysunek 16: AIC

Step: AIC=-147.25
 GPA ~ HSM

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
<none>			109.65	-147.25
+ HSE	1	1.4936	108.16	-143.94
+ HSS	1	1.2371	108.42	-143.41
+ SATM	1	0.4928	109.16	-141.88
+ SATV	1	0.0460	109.61	-140.96
+ SEX	1	0.0369	109.62	-140.94
- HSM	1	25.8099	135.46	-106.28

Call:
 lm(formula = GPA ~ HSM)

Coefficients:
 (Intercept) HSM
 0.9077 0.2076

Rysunek 17: BIC

17 Kod w R

```
### ZAD 3 ###
# a)
library(mvtnorm)
sigma = matrix(c(1,0.9,0.9,1), 2,2)
X = rmvnorm(100,c(0,0),sigma/100)
X1 = X[,1]
X2 = X[,2]
eps = rnorm(100,0,1)
beta1 = 3
Y = beta1*X1+eps

# b)
m31 = lm(Y~X1)
e31=residuals(m31)
confint(m31)
summary(m31)$coefficients[2,1]

m32 = lm(Y~X1+X2)
e32=residuals(m32)
confint(m32)
summary(m32)

# c)
Y = cbind(rep(1,100), X1) %*% matrix(c(0,beta1),2,1) + eps
Xprim = cbind(rep(1,100),X1)
H = Xprim %*% solve(matrix(t(Xprim) %*% Xprim ,2,2)) %*% t(Xprim)
sum(diag(H))
e = Y - H %*% Y
s1 = (t(e) %*% e) / ((100-2) * solve(matrix(t(Xprim) %*% Xprim
,2,2))[2,2])

Y = beta1*X1+eps
Xprim = cbind(rep(1,100), X1, X2)
H = Xprim %*% solve(matrix(t(Xprim) %*% Xprim ,3,3)) %*% t(Xprim)
sum(diag(H))
e = Y - H %*% Y
s2 = (t(e) %*% e) / (100-3) * solve(matrix(t(Xprim) %*% Xprim ,3,3))[2,2]

sqrt(s1)
sqrt(s2)
1-pf(qf(.95, 1, 98) , 1, 98, ncp=(3/sqrt(s1))^2)
```

```

1-pf(qf(.95, 2, 97) , 2, 97, ncp=(3/sqrt(s2))^2)

# d)
N=5000
p1 = rep(0,N)
p2 = rep(0,N)
beta11 = rep(0,N)
beta12 = rep(0,N)
for(i in 1:N){
  eps = rnorm(100,0,1)
  Y = beta1*X1+eps
  m10001 = lm(Y~X1)
  m10002 = lm(Y~X1+X2)
  beta11[i] = summary(m10001)$coefficients[2,1]
  beta12[i] = summary(m10002)$coefficients[2,1]

  p1[i] = summary(m10001)$coefficients[2,4]
  p2[i] = summary(m10002)$coefficients[2,4]
}
sd(beta11)
sd(beta12)
length(p1[p1<0.05]) / N * 100 #w procentach
length(p2[p2<0.05]) / N * 100 # w procentach

### ZAD 4 ###

X = matrix(rnorm(1000*950,0,1),1000,950)
eps = rnorm(1000)
beta = c(rep(3,5), rep(0,945))
Y = X %*% beta+eps

k=2
k
#a = summary(m10)$coefficients[1:k+1,1]
#a[order(a, decreasing=TRUE)[1:k]]
m10 = lm(Y~X[, order(a, decreasing=TRUE)[1:k]])

m10 = lm(Y~X[,1:k])
# suma reszta
sum((summary(m10)$residuals)^2)
#
#anova(m10)[[2]][2]

# mean square error
sum((cbind(rep(1,1000),X[,1:k]) %*% m10$coefficients - X[,1:k] %*%
(beta[1:k]))^2)

```

```

# MSE
sum((m10$fitted.values - X[,1:k] %*% beta[1:k])^2)
# AIC
AIC(m10)
# p-wartosci
summary(m10)$coefficients[2:3,4]

# faszywe
length(summary(m10)$coefficients[1:k+1,4][summary(m10)$coefficients[1:k+1,4]
< 0.05]) -5

##szukamy najmniejszej wartosci AIC

## rozklad odwrotny Wischarta
## https://en.wikipedia.org/wiki/Inverse-Wishart\_distribution

## ZAD 5 ##

data=read.table(url("http://math.uni.wroc.pl/~mbogdan/Modele_Liniowe/Dane/CH06PR15.txt"))
colnames(data) <- c("age", "severity", "anxiety", "satisfaction")
attach(data)
head(data)
m5 = lm(satisfaction~age+severity+anxiety)
summary(m5)
anova(m5)
str(m5)

## ZAD 6 ##

confint(lm(satisfaction~age))
summary(lm(satisfaction~age))

confint(lm(satisfaction~severity))
summary(lm(satisfaction~severity))

confint(lm(satisfaction~anxiety))
summary(lm(satisfaction~anxiety))

## zad 7, predoicted - fitted values - igrek z daszkiem. Powinny byc
cztery wykresy

plot(m5$fitted.values, m5$residuals, ylab="reszty")
plot(age, m5$residuals, ylab="reszty", xlab="age")
plot(anxiety, m5$residuals, ylab="reszty", xlab="anxiety")
plot(satisfaction, m5$residuals, ylab="reszty", xlab="satisfaction")

## ZAD 8 ##
shapiro.test(m5$residuals)

```

```

qqnorm(m5$residuals)
qqline(m5$residuals, col = 3)
hist(m5$residuals)

## ZAD 9 ##

data2=read.table(url("http://math.uni.wroc.pl/~mbogdan/Modele_Liniowe/Dane/csdata.dat"))
colnames(data2) <- c("ID", "GPA", "HSM", "HSS", "HSE", "SATM", "SATV",
                    "SEX")
attach(data2)
head(data2)

m91 = lm(GPA~HSM+HSS+HSE)
m92 = lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSS+HSE)
summary(m92)

## a)
SSE = sum(m91$residuals**2) - sum(m92$residuals**2)
df = m91$df - m92$df
MSE_F = sum(m92$residuals**2) / m92$df
F = (SSE/df)/MSE_F ## - wzorek ze strony M.Bogdan, wykad 7
## b)
anova(m91,m92)

### ZAD 10 ###

m10 = lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS)
# install.packages("car")
library(car)
anova(m10)
Anova(m10, type="II")
# a)
m101 = lm(GPA~SATM+SATV+HSM)
m102 = lm(GPA~SATM+SATV)
sum((m101$fitted.values-mean(m101$fitted.values))^2) -
sum((m102$fitted.values-mean(m102$fitted.values))^2)
# b)
## tak s , dla HSS, z tego samego powodu, co w zadaniu 2 (ten znak
zapytania)

### ZAD 11 ###
SAT = SATM + SATV
m11 = lm(GPA~SATM+SATV+SAT)
summary(m11)
anova(m11)

### ZAD 12 ###

```

```

m12 = lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX)
plot(m12)
avPlot(m12, SATM)
avPlot(m12, SATV)
avPlot(m12, HSM)
avPlot(m12, HSE)
avPlot(m12, HSS)
avPlot(m12, SEX)

### ZAD 13 ###
plot(rstudent(m12), ylim = c(-3.5, 3.5), xlab='Numer obserwacji',
     main='Studentyzowane reszty')
rstudent(m12)[abs(rstudent(m12))>3]
abline(3, 0, col='red')
abline(-3, 0, col='red')

### ZAD 14 ###
plot(dffits(m12), ylab='DFFITS', xlab='Numer obserwacji', main='DFFITS')
abline(2*sqrt(p/n), 0, col='red')
abline(-2*sqrt(p/n), 0, col='red')
abline(2*sqrt((p+1)/(n-p-1)), 0, col='green')
abline(-2*sqrt((p+1)/(n-p-1)), 0, col='green')
p = sum(hatvalues(m12)) ##liczba parametrów (liczba bet) lub suma wartości
    na przekątnej HAT matrix
n = length(m12$fitted.values) ##liczba obserwacji

dffits(m12)[abs(dffits(m12)) > 2*sqrt(p/n)]
dffits(m12)[abs(dffits(m12)) > 2*sqrt((p+1)/(n-p-1))]

### ZAD 15 ###
library('car')
1/vif(m12)

### ZAD 16 ###

step(lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX), direction="both")

logn = log(sum(lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX)$fitted.values))
step(lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX), direction="both", k=logn)
#step(lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX), direction="forward")
#step(lm(GPA~SATM+SATV+HSM+HSE+HSS+SEX), direction="both")

X = matrix(rnorm(1000*950,0,1),1000,950)
eps = rnorm(1000)
beta = c(rep(3,5), rep(0,945))

```

```

Y = X %*% beta+eps
k=950
k
#a = summary(m10)$coefficients[1:k+1,1]
#a[order(a, decreasing=TRUE)[1:k]]
X = X[, order(a, decreasing=TRUE)[1:k]]

m10 = lm(Y~X)
# suma reszta
sum((summary(m10)$residuals)^2)

# MSE
sum((m10$fitted.values - X %*% beta[1:k])^2)
# AIC
AIC(m10)
# p-wartosci
summary(m10)$coefficients[2:3,4]

# faszywe
length(summary(m10)$coefficients[1:k+1,4][summary(m10)$coefficients[1:k+1,4]
< 0.05]) -5

```